

Sygn. akt VIII U 146/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2017 roku w Lublinie sprawy B. A., M. O. i D. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego i wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołań B. A., M. O. i D. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 23 listopada 2015 roku znak (...)

I. oddala odwołania;

II. zasądza od B. A., M. O. i D. T. solidarnie na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 360 złotych

(trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztu procesu.

VIII U 146/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że D. T. jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem stosuje się przepisy dotyczące zlecenia u płatnika składek Biuro (...) S.C. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnym, rentowym i wypadkowym w okresach: od 10.01.2011r. do 25.02.2011r.; 07.03.2011r. do 25.03.2011r.; 04.04.2011r. do 25.04.2011r.; 09.05.2011r. do 25.05.2011r.; 01.06.2011r. do 22.06.2011r.; 04.07.2011r. do 22.07.2011r.; 05.08.2011r. do 25.08.2011r.; 05.09.2011r. do 26.09.2011r.; 12.10.2011r. do 25.10.2011r.; 07.11.2011r. do 25.11.2011r.; 01.12.2011r. do 27.12.2011r.; 15.01.2012r. do 20.02.2012r.; 25.02.2012r. do 05.03.2012r.; 10.03.2012r. do 25.03.2012r.; 01.04.2012r. do 25.04.2012r.; 08.05.2012r. do 25.05.2012r.; 05.06.2012r. do 25.06.2012r.; 10.07.2012r. do 27.07.2012r.; 01.08.2012r. do 20.08.2012r.; 25.08.2012r. do 25.09.2012r.; 01.10.2012r. do 25.10.2012r.; 12.11.2012r. do 24.12.2012r.; 07.01.2013r. do 31.01.2013r.; 04.02.2013r. do 25.02.2013r.; 04.03.2013r. do 26.03.2013r.; 08.04.2013r. do 23.04.2013r.; 06.05.2013r. do 27.05.2013r.; 10.06.2013r. do 25.06.2013r.; 16.07.2013r. do 25.07.2013r.; 05.08.2013r. do 26.08.2013r.; 30.08.2013r. do 20.09.2013r.; 07.10.2013r. do 25.10.2013r.; 05.11.2013r. do 25.11.2013r.; 10.12.2013r. do 27.12.2013r.

Jednocześnie Zakład ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w wysokości:

okres	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie wypadkowe	Ubezpieczenie zdrowotne
02.2011	3831,32	3831,32	4568,59
03.2011	2570,00	2570,00	2280,62
04.2011	3154,00	3154,00	2798,86
05.2011	2570,00	2570,00	2280,62
06.2011	3154,00	3154,00	2798,86
07.2011	2570,00	2570,00	2280,62
08.2011	2570,00	2570,00	2280,62
09.2011	2570,00	2570,00	2280,62
10.2011	1168,00	1168,00	1036,48
11.2011	3000,00	3000,00	2662,20
12.2011	3271,00	3271,00	2902,68
02.2012	2911,25	2911,25	2887,19
03.2012	4187,00	4187,00	3715,54
04.2012	3250,00	3250,00	2884,05
05.2012	2687,00	2687,00	2384,44
06.2012	3154,00	3154,00	2798,86
07.2012	2687,00	2687,00	2384,44
08.2012	2500,00	2500,00	2218,50

09.2012	3000,00	3000,00	2662,20
10.2012	2220,00	2220,00	1970,03
12.2012	4000,00	4000,00	3549,60
01.2013	2000,00	2000,00	1774,80
02.2013	2181,80	2181,80	2754,33
03.2013	3000,00	3000,00	2662,20
04.2013	2220,00	2220,00	1970,03
05.2013	2570,00	2570,00	2280,32
06.2013	2500,00	2500,00	2218,50
07.2013	900,00	900,00	798,66
08.2013	1500,00	1500,00	1331,10
09.2013	2150,00	2150,00	3757,91
10.2013	2000,00	2000,00	1774,80
11.2013	2133,35	2133,35	2959,79
12.2013	1800,00	1800,00	1597,32

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że zarówno treść jak i sposób wykonywania umów, którą płatnik zawarł z ubezpieczoną pomimo ich nazwania umowami o dzieło, wskazują, iż ich przedmiotem było świadczenie usług, polegających na wykonywaniu czynności faktycznych, do których stosuje się przepisy dotyczące umów zlecenia. Zgodnie z treścią zawartych umów D. T. wykonywała szereg jednakowych, powtarzalnych, czynności, które nie prowadziły jednak do wytworzenia określonego rezultatu-dzieła (decyzja k. 13-23 akt ubezpieczeniowych).

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł zarówno płatnik – (...) Spółka Cywilna, B. A., M. O. jak i ubezpieczona D. T.. Strony podniosły, że zaskarżona decyzja została wydana z rażącym naruszeniem przepisów postępowania, bowiem organ rentowy nie przeprowadził postępowania, które pozwoliłoby w sposób nie budzący wątpliwości zakwalifikować łączące strony umowy o dzieło jako umowy o świadczenie usług. Oparł wydaną decyzję jedynie na podstawie literalnego brzmienia przedmiotowych umów o dzieło, błędnie je interpretując i jednocześnie całkowicie

pomijając ustne ustalenia stron dokonywane każdorazowo przy wykonaniu danego dzieła. Nawet jednak treść tych umów nie daje podstaw do formułowania tezy, iż stanowiły one w rzeczywistości umowy o świadczenie usług. Wbrew twierdzeniom organu ubezpieczeniowego wykonywane w ramach umów o dzieło zadanie nie miały charakteru ciągłego, zaś ich celem było osiągnięcie określonego rezultatu, w określonym w umowie terminie za ustalonym wynagrodzeniem. Owym rezultatem w zależności od umowy było wykonanie archiwum ksiąg przychodów i rozchodów na płycie CD, zestawień analitycznych kosztów, zestawień analitycznych do bilansów, rejestrów nabyć i dostaw do klientów Biura. Przedmiotem umów był więc przyszły, w pełni zmaterializowany rezultat działań D. T. jako wykonawcy. Faktu tego nie zmienia okoliczność wykonywania przedmiotów dzieł za pomocą materiałów dostarczonych przez zamawiającego, gdyż dopuszczalność takiego działania dopuszcza art. 633 k.c. (k. 2-6 oraz 32-35)

W odpowiedziach na odwołanie organ rentowy wniósł o ich oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniach zaskarżonej decyzji. Podkreślono przy tym charakter umów o dzieło oraz fakt, iż umowy zawarte pomiędzy stronami nie były nakierowane na osiągnięcie konkretnego, materialnego celu i zindywidualizowanego rezultatu, który podlegałby ocenie i ewentualnej odpowiedzialności za wady. Wyklucza to zakwalifikowanie tych umów jako umów o dzieło – sama bowiem nazwa oraz gramatyczne sformułowanie przedmiotu takiej umowy nie przesądza o jej charakterze, a dopiero cel gospodarczy oraz obowiązki stron (odpowiedzi na odwołanie - k. 18-28 oraz 36-46).

Sąd zarządził połączenie spraw z odwołania (...) Spółka Cywilna w L. oraz z odwołania D. T. (sprawy VIII U 146/16 i VIII U 147/16) do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz prowadzenie ich pod sygn. VIII U 146/16 (k. 48).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Biuro (...), M. O. w L. istnieje od 2001 roku, od 2011 roku współniczkami spółki są M. O. i B. A.. W Biurze zatrudniona jest w pełnym wymiarze czasu pracy R. Ż., poza tym zwykle dwie osoby na podstawie umowy zlecenia. R. Ż. zajmuje się księgowaniem dokumentów, prowadzeniem ksiąg rachunkowych oraz ksiąg przychodów i rozchodów klientów biura, wykonuje też listy płac i rozliczenia z ZUS. Posiada ona pełnomocnictwo od B. O. i M. O. do reprezentowania we wszystkich sprawach dotyczących działalności gospodarczej prowadzonej w ramach Biura (...). Do obowiązków osób pracujące na podstawie umowy zlecenia należy zaś dostarczanie i odbieranie dokumentów od klientów Biura oraz do Urzędów Skarbowych, a także proste prace biurowe np.: wypełnianie druków, przepisywanie (zeznania świadka R. Ż. k. 76-76v, zeznania wnioskodawczyni B. A. k. 69v-70 w zw. z k. 90, wypisy z (...) k. 16 i 17).

Wnioskodawczyni D. T. jest obecnie emerytką, w czasie zaś współpracy z Biurem (...) uprawniona była do renty z tytułu niezdolności do pracy. Przed uzyskaniem prawa do renty, do 2005 roku pracowała ona w Biurze na podstawie umowy o pracę, wykonując czynności księgowe. W latach 2011 – 2013 D. T. zawierała z Biurem szereg umów, określonych jako umowy o dzieło. Ich przedmiotem było wykonanie: zestawień analitycznych do bilansów dla klientów biura, analityki kosztów, zestawień i rejestrów nabyć dostaw dla klientów biura za poszczególne miesiące, zestawienia do rocznych zeznań, informatycznych rocznych formularzy PIT dla pracowników i klientów Biura, archiwum ksiąg przychodów i rozchodów na płytach CD, kartotek urlopowych dla klientów biura. W tym celu powierzano wnioskodawczyni niezbędną dokumentację źródłową, dostęp do danych i niezbędne narzędzia informatyczne. Wynagrodzenie kształtowało się w granicach od 900 złotych do 4 000 złotych, w zależności od zakresu powierzonych prac i ilości dokumentów do przeanalizowania. Umowy zawierane były co dwa tygodnie, ewentualnie co miesiąc, w 2011 roku strony zawarły 12 takich umów, w 2012 – 13, zaś w 2013 – 12. W danej umowie ustalany był termin wykonania pracy (vide kserokopie umów o dzieło oraz historia wypłat D. T. k. 29-113 akt ZUS, zeznania D. T. k. 74v-75v w zw. z k. 90).

D. T. zawierała powyższe umowy zawsze z R. Ż., która wzór umowy „ściągnęła” z internetu. W ramach jednej umowy ubezpieczona miała wykonać konkretne rejestry i zestawienia dla oznaczonych klientów, z reguły chodziło o kilku klientów. W celu wykonania umowy odwołująca korzystała z dokumentów dostępnych w Biurze, z tego powodu pracę wykonywała jedynie w siedzibie spółki, miała swój klucz do biura i mogła pracę wykonywać w dowolny czasie. Skarżąca przygotowywała i analizowała dostępną dokumentację oraz sporządzała odpowiednie zestawienia, najczęściej dotyczyło to faktur zakupu i sprzedaży. Dodatkowo wnioskodawczyni musiała jej przeanalizować pod

kątem podatku VAT – czy jest on odliczany czy nie. Najpierw wykonywała ręcznie tabele, następnie na ich podstawie wprowadzała dane do systemu informatycznego E.. Zestawienia do bilansów i zestawień rocznych wykonywała tylko ręcznie – takie tabele były jedynie podstawą dla pracownika Biura do sporządzenia bilansów dla poszczególnych klientów, miały charakter pomocniczy. W celu wykonania ewidencji urlopów brała akta osobowe i na ich podstawie wpisywała ilość urlopu dla danego pracownika, robiła to w tym celu, aby pracodawca wiedział ile urlopu dany pracownik wykorzystał. Sporządzała pomocnicze zestawienia do bilansów na podstawie wydruków, zestawienia kosztów na podstawie faktur, które to dane dostawała od R. Ż. Po sporządzeniu konkretnych zestawień i rejestrów wnioskodawczyni przedstawiała je R. Ż., spisywano z tego przekazania protokół. R. Ż. sprawdzała przekazane zestawienia pod kątem pomyłek merytorycznych i matematycznych. Dopiero po sprawdzeniu wykonanej pracy wnioskodawczyni otrzymywała wypłatę wynagrodzenia. Kilkakrotnie zdarzyło się, że R. Ż. wyłapała pomyłki w przedstawionych przez odwołującą zestawieniach, jednak skarżąca nie poniosła konsekwencji finansowych z tego tytułu, była w tym przypadku zobligowana do usunięcia pomyłki. D. T. zawsze wykonywała swoją pracę w siedzibie Biura. Nie miała uprawnień do wnoszenia dokumentów źródłowych poza siedzibę firmy. Prace wykonane przez wnioskodawczynię były podstawą dla R. Ż. do sporządzenia finalnych deklaracji podatkowych oraz bilansów dla klientów Biura. Jedynie sporadycznie wnioskodawczyni wykonywała pracę tj. kartoteki urlopowe i archiwum, które nie stanowiły podstawy do dalszych działań Biura Ponieważ dokumenty przez nią sporządzane miały charakter pomocniczy, nie zachowały się, były niszczone (zeznania B. A., k. 89v., 90, zeznania świadka R. Ż. k. 76-76v, zeznania wnioskodawczyni D. T. k. 74v-75v w zw. z k. 90, przykładowe dokumenty analogiczne do tych, które sporządzała D. T., k. 80).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody z dokumentów oraz zeznania wnioskodawczyni D. T., B. A. i świadka R. Ż..

Sąd obdarzył wiarą zeznania wnioskodawczyni i świadka R. Ż. uznając, iż są one jasne, logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają. Znajdują potwierdzenie w dowodach z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach organu rentowego. Dokumenty te Sąd również obdarzył wiarą ponieważ ich wiarygodność i prawdziwość nie była kwestionowana przez strony. Sąd jedynie odmówił waloru wiarygodności zeznaniom tych osób w zakresie nadawania wykonywanym przez odwołującą czynnościom charakteru samodzielnego dzieła, a tym samym nie dał wiary umowom o dzieło, jeśli chodzi o nazwy przyjętych umów uznając, iż w istocie zawierane przez strony umowy stanowiły umowy o świadczenie usług polegających na wykonywaniu czynności księgowych, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Wnioskodawczyni B. A. jako współniczka spółki cywilnej nie angażowała się w spornym okresie w działalności Biura, podobnie jak jej matka – druga ze współniczek M. O.. Udzieliły one wszelkich pełnomocnictw swojej siostrze i córce – R. Ż. i jedynie ona zawierała umowy z wnioskodawczynią, decydując o ich kształcie i powierzonych czynnościach. Sąd pominął dowód z przesłuchania M. O. w tych względów oraz z uwagi na fakt jej niemożności stawienia się w Sadzie ze względów zdrowotnych.

Odwołania nie są zasadne.

W niniejszej sprawie spór dotyczył kwalifikacji prawnej umów o dzieło zawartych między D. T. a Biurem (...) Spółka cywilna B. A., M. O..

Wnioskodawca - płatnik oraz D. T. stali na stanowisku, iż umowy te wyczerpują przesłanki wymagane dla umowy o dzieło. Z kolei organ rentowy wskazywał, iż zawierane przez odwołującego się z zainteresowanymi umowy o dzieło spełniają kryteria umów o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące umów zlecenia. Ustalenie czy były to umowy o dzieło, czy umowy o świadczenie usług o charakterze umów zlecenia miało zatem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Umowę o dzieło jak i umowę zlecenia regulują przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 121, ze zm). Zgodnie z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Przedmiotem umowy jest zatem zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła, które może mieć zarówno charakter materialny, jak i

niematerialny oraz powinno mieć byt samoistny, niezależny od przyjmującego zamówienie. Umowa o dzieło jest więc umową rezultatu.

Z kolei przepis art. 734 § 1 i 2 k.c. stanowi, iż przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. W braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Umowa zlecenia jest więc umową starannego działania. Nie wymaga się natomiast, aby zachowanie zleceniobiorcy doprowadziło do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu. Wprawdzie w większości przypadków na skutek wykonania usługi powstanie jakiś materialny lub niematerialny rezultat- „ślad” dokonania czynności, jednak nie stanowi to przedmiotowo istotnego elementu umowy, tak jak ma to miejsce w przypadku umowy o dzieło. Przedmiotem umowy o dzieło jest osiągnięcie z góry oznaczonego rezultatu, podczas gdy przedmiotem umowy zlecenia jest jedynie staranne dążenie do osiągnięcia określonego rezultatu, ale sam fakt jego osiągnięcia nie należy do treści zobowiązania.

W świetle orzecznictwa, które Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela, przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia, jest to więc umowa, w której przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do osiągnięcia w przyszłości określonego rezultatu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 28 listopada 2012 roku, III AUa 1056/12, LEX nr 1237658 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 stycznia 2013 roku, III AUa 888/12, LEX nr 1271905).

W praktyce rozróżnienie umowy o dzieło i umowy zlecenia często sprawia trudności. Niekiedy te same czynności mogą być wykonywane w ramach umowy o dzieło albo umowy zlecenia. Jako pomocnicze kryterium rozróżnienia należy wskazać, że dzieło co do zasady nie musi być wykonane osobiście przez przyjmującego zamówienie. Ponadto za dzieło można uznać tylko taki rezultat, który można poddać sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Na tę cechę dzieła wynikającą z art. 637 § 1 k.c. wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 listopada 2000 roku (IV CKN 152/00, OSNC z 2001 roku, Nr 4, poz. 63).

Przechodząc do analizy umów łączących wnioskodawczynię i płatnika w przedmiotowej sprawie należy stwierdzić, iż umowy te nie spełniają warunków do uznania ich za umowy o dzieło. Analiza treści tych umów, wbrew twierdzeniom stron, prowadzi do wniosku, iż brak jest w nich ściśle określonego rezultatu. Treść jak i sposób wykonywania umów pomimo ich nazwania umowami o dzieło, wskazują iż przedmiotem umów było świadczenie usług polegających na wykonywaniu czynności księgowych tj. wykonywaniu rejestrów i zestawień będących podstawą do wykonania dalszych czynności księgowych tj. rozliczenia, deklaracje i bilanse, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Zgodnie z treścią zawartych umów D. T. wykonywała szereg jednakowych, powtarzalnych, czynności tj. przygotowanie i analizę dokumentów księgowych, przygotowanie zestawień, przepisanie ich do systemu informatycznego, składających się na długotrwały proces rozliczeń księgowych, które nie prowadziły jednak do wytworzenia określonego rezultatu-dzieła.

Nie można uznać, że dziełem miałyby być wykonanie dużej ilości takiej samej powtarzającej się czynności, w długim okresie czasu, w sposób ciągły i powstawanie dzieła na poszczególnych etapach tworzenia dokumentów. Trudno również przyjąć, aby wykonująca odpowiadała za rezultat, gdyż to dopiero pracownik Biura sporządzał finalne rozliczenia dla klientów i odpowiadał wobec nich i Urzędu Skarbowego.

Wszystkie umowy były zawierane cyklicznie, co dwa tygodnie do miesiąca, na kilkunastodniowe okresy. Wynagrodzenie zostało określone w kwotowo, a jego wysokość była zależna od ilości dokumentacji do przeanalizowania, natomiast wypłaty następowały na podstawie wystawionych rachunków.

R. Ź. zawierając umowy zlecała wykonywanie zestawień analitycznych do bilansów dla klientów biura, analityki kosztów, zestawień i rejestrów nabyć dostaw dla klientów biura za poszczególne miesiące, zestawienia do rocznych zeznań, informatycznych rocznych formularzy PIT dla pracowników i klientów Biura, archiwum ksiąg przychodów i rozchodów na płytach CD, kartotek urlopowych dla klientów biura, które jednak nie stanowiły celu i samoistnego rezultatu umowy, natomiast były jedynie technicznym środkiem, pomocniczym dla prowadzących Biuro, zmierzającym do realizacji przedmiotu umowy łączącej płatnika z poszczególnymi klientami, tj. przeprowadzenia ogólnie pojętej księgowości. Strony zawartych umów nie określiły jakie dzieło miałyby powstać, a jedynie wskazały na

rodzaj czynności wykonywanych w dłuższym okresie czasu. Celem zawartych umów nie było więc określenie efektu pracy wykonawcy, lecz okoliczność, że w okresach czasu zamawiający zamawia a wykonawca przyjmuje zamówienie związane z przygotowaniem określonej dokumentacji. Z pewnością takie określenie nie spełnia warunków do uznania, iż mamy do czynienia z materialnym bądź niematerialnym rezultatem.

Wskazać należy, iż w świetle art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, które z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się ustawie ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Pojęcie obejścia prawa i pozorności są sobie znaczeniowo bliskie i niejednokrotnie pokrywają się.

W judykaturze sformulowano pogląd, że o czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić tylko wtedy, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2010 roku II UK 34/10).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie zaistniały wszystkie przesłanki do zakwestionowania charakteru zawieranych umów. R. Ź. w imieniu płatnika Biura (...) zawierała z D. T. umowy o dzieło celem uniknięcia konieczności opłacania składek za zleceniobiorców. Oznacza to, iż rzeczywistym celem zawieranych umów było, jak słusznie stwierdził organ rentowy, wywołanie skutków sprzecznych z zasadami podlegania ubezpieczeniom społecznym i obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, a więc działanie wnioskodawców stanowiło obejście prawa, w ujęciu przepisu art. 58 § 1 k.c. Zgodnie zaś z tym przepisem, czynności prawne mające na celu obejście ustawy objęte są nieważnością – który to skutek należy odnosić do zawartych przez strony umów o dzieło.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121, ze zmianami) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie z obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009r. przepisem ust. 3 art. 12 nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, jeżeli wykonują pracę poza siedzibą lub miejscem prowadzenia działalności zleceniodawcy.

Przepis art. 13 wskazuje, iż obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu zleceniobiorcy podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Z powyższych przepisów wynika, iż obowiązek zgłaszania do ubezpieczenia wypadkowego i opłacania składek obejmował świadczeniobiorców wykonujących pracę w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności świadczeniodawcy, a zatem na terenie, na którym są wykonywane określone czynności faktyczne – prowadzenie analizy dokumentów i sporządzenie odpowiednich zestawień w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie zaś z treścią art. 18 ust. 3 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1 (od przychodu), jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Na podstawie art. 46 ust. 1-4, art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 14 ustawy płatnik składek ma obowiązek według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać i opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu zasiłków podlegających rozliczeniu na poczet składek następuje w deklaracji rozliczeniowej według określonego wzoru. Płatnik składek przesyła deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za każdy miesiąc, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca. Przepisy art. 47 stosuje się odpowiednio do składek na FP, FGŚP i ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 66 ust. 1 pkt 1e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r oku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027, ze zmianami) zleceniobiorcy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, zaś zgodnie z art. 81 ust. 1 oraz ust. 6 ustawy, do ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonych, a jeśli ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego źródła - składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana od wszystkich tych przychodów.

Z powyższych przepisów wynikają jednoznacznie obowiązki nałożone na płatnika składek - związane z umowami zawieranymi z zainteresowanymi. Z obowiązków tych płatnik się nie wywiązał, zatem organ rentowy objął wnioskodawczynię D. T. obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowym i wypadkowym w okresie od dnia zawarcia umowy, oraz ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, których wysokość nie była kwestionowana przez strony.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej cytowanych przepisów oraz treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł na treści art. 98 § 1-4 k.p.c. oraz na treści § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołań w niniejszej sprawie.